

VI
51

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол №4 від 19 жовтня 2016 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології (Україна – Франція)

Редакційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рих С.М., Вашуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені
Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 37, Том II (70) : Тематичний випуск "Вища освіта
України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2016. – 508 с.

The Journal of Humanities SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda"
- Supplement 1 to Vol. 37, Volume II (70): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the
context of integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2016 - 508 p.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899р від 20.01.2010 року.

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з педагогічних та
філософських наук наказом МОН України від 07.10.2016 № 1222.

- Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України з психологічних наук
наказом МОН України від 11.07.2016 № 820.

У тематичному випуску розміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені
актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору.
Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського
процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти,
стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою
України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби
розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління
якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту,
а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах.
Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських
проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-42-2

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2016 р

© Східно-Європейський Інститут Психології, 2016 р.

© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг, 2016 р.

© Видавництво "Гнозис", 2016 р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF INTEGRATION TO EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

ЗМІСТ

Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні	7
АЗАТЬЯН В. І. , <i>Форми і принципи організації самостійної роботи студентів медичних вищих навчальних закладів</i>	8
АЛЕКСАНДРОВА К.В., РУДЬКО Н.П., КРІСАНОВА Н.В. , <i>Удосконалення форм самостійної роботи студентів як засіб реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі</i>	16
АНДРІЯНОВА Г. І., СКОРА Н.А. , <i>Психологічні аспекти навчання іноземної мови у вищій школі</i>	24
АФАНАСЬЄВА Т.О. , <i>Психологічні особливості формування готовності педагогічного працівника до сертифікації професійної діяльності</i>	33
ВАРЯНКО Т.В., ІВАНЧЕНКО Л.М. , <i>Мовна підготовка майбутніх інженерів в НТУУ «КПІ»</i>	42
ВИДОЛОБ Н.О. , <i>Проблема самоактуалізації особистості у контексті гуманістичної психології</i>	50
ДОЛЖЕНКО М.В., ДОЛЖЕНКО А.В. , <i>Виховання світоглядної культури студентів в різних рівнях позааудиторній роботі</i>	62
ДУКА Т.М. , <i>Вплив казки на формування психоемоційного здоров'я дітей дошкільного віку</i>	70
ЕРШОВА-БАБЕНКО І. В., ПЕКЛИНА Г. П., РОМАНЧУК О. П., БАБЕНКО В. П., МАДИНОВА Ю. І. , <i>Диагностический и коррекционно-реабилитационный инструмент в работе психолога - композиционная организация макроизображения авторская методика «10 рисунков за 10 минут» («10x10»)</i>	78
ЄМЕЛЬЯНОВА Т. В. , <i>Про механізм цілеспрямованого розвитку когнітивних здібностей студентів в процесі неперервної математичної підготовки</i>	86
ЖДАН В.М., ПОХИЛЬКО В.І., КУЛІШОВ С. К. , <i>Визначення психологічних особливостей, стресорної чутливості, емоційного інтелекту студентів, викладачів як базис навчально-виховної роботи</i>	96
ЗАУСАЄВА А.В. , <i>Медіакультура особистості: аналіз основних підходів</i>	104

КАБАС ДЖАМІЛЬ РАШІД, Types Of Reading: Scanning And Skimming	111
КАБИШ-РИБАЛКА А.В., Особистісні стратегії у контексті проектування життєвого шляху молоді	119
КИКИЛИК А.М., Самовдосконалення викладача-філолога як основа успіху в професійному становленні	126
КІФА А. А., Соціально-психологічні особливості булінгу в позаформальних підліткових групах .	134
ЛУКІЯНЧУК А.М., Психологічний аспект мотивації професійної діяльності педагогів	144
МАКАРЕНКО Н.М., Інтернет-соціалізація у контекстному навчанні	152
НОСЕНКО Ю.Г., СУХІХ А.С., Психолого-педагогічні особливості навчання учнів основної школи здоров'язбережувальному використанню програмно-апаратних засобів .	160
ОЛЬШЕВСЬКА Я. О., Феномен "особистісно-професійної позиції" викладача в педагогічній діяльності	173
ОСОВА О.О., Креативність як основна ознака готовності вчителя іноземної мови до інноваційної діяльності	183
ПАЛАМАРЧУК С.П., СТРОКАЛЬ В.П., Науково-дослідна робота фахівців-екологів у вищих навчальних закладах	191
РОМАНЮК Л. С., Основні компоненти евристичної діяльності студентів в процесі розв'язування задач	198
СОЗИКІНА Г.С., Педагогічні умови формування соціальної відповідальності майбутніх фахівців автомобільно-дорожньої галузі	206
ТЕРЕШКО І. Г., Етноформувальний потенціал весільної обрядовості українців (у контексті вивчення курсу «народознавство та хореографічний фольклор України»)	215
ФЕДИНА-ДАРМОХВАЛ В. С., Психолінгвістичні особливості в контексті підготовки майбутніх фахівців-сходознавців	225
ФІЛОНЕНКО М. М., Особистісне становлення майбутнього лікаря в умовах навчально-професійної діяльності вищого медичного навчального закладу	233
FRĄCKOWIAK SANDRA, Geneza Wstydu – Ujęcie Starożytnych I Średniowiecznych Myślicieli A Jego Współczesne Oblicze	241
ШЕВЧУК О.С., ШЕВЧУК С.П., Емоційний інтелект як чинник формування культури міжособистісних стосунків студентів – майбутніх психологів	254
ШМІЛИК Н.А., Використання комплексного психологічного впливу на розвиток материнської сфери вагітних жінок	261
ЯБЛОНСЬКИЙ А. І., Методологічні засади гуманітарно-психологічної експертизи освіти	269
ЯЩИШИНА Ю., АЛЕКСЕЙЧУК І. С., Сприяння розвитку ціннісно-сміслових орієнтацій студентства в умовах вищого закладу освіти	278

ДУКА Т.М.,

кандидат педагогічних наук,
старший викладач
кафедри психолого-педагогічної,
превентивної та інклюзивної освіти,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна

ВПЛИВ КАЗКИ НА ФОРМУВАННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті досліджено проблему читання дитячої літератури як важливого засобу виховного впливу на особистість дитини-дошкільника. Здійснено спробу висвітлення значення казки у розвитку психоемоційної сфери дошкільників. Проаналізовано сутність народних та літературних казок. Розкрито роль казки у формуванні позитивного світосприйняття у дітей дошкільного віку.

Ключові слова: діти дошкільного віку, дитяча художня література, народна казка, літературна казка.

В статье исследована проблема чтения детской литературы как важного средства воспитательного воздействия на личность ребенка-дошкольника. Предпринята попытка освещения значения сказки в развитии психоэмоциональной сферы дошкольников. Проанализирована сущность народных и литературных сказок. Раскрыта роль сказки в формировании позитивного мировоззрения у детей дошкольного возраста. Ключевые слова: В статье исследована проблема чтения детской литературы как важного средства воспитательного воздействия на личность ребенка-дошкольника. Предпринята попытка освещения значения сказки в развитии психоэмоциональной сферы дошкольников. Проанализирована сущность народных и литературных сказок. Раскрыта роль сказки в формировании позитивного мировоззрения у детей дошкольного возраста.

The article analyzes the problem of reading children's literature as an important means of educational influence on the individual child preschooler. Attempted to highlight important tale of psycho-emotional sphere of preschool children. The essence of folk and author tales.

The role of tales in promoting a positive outlook in preschool children.

Key words: preschool children, children's literature, folk tales, fairy tale author.

Постановка проблеми. В останні роки втрачається усвідомлення пріоритетної ролі художньої літератури в людському житті та спостерігається падіння інтересу до читання загалом. Знижується участь батьків у залученні дитини до читання, яке замінюється переглядом телепередач, комп'ютерними іграми та активним користуванням інтернет-ресурсами. Саме тому нині гостро постає проблема формування в батьків та дітей інтересу до читання художніх творів, початкових уявлень про роль художньої літератури в житті людини, вміння проникати у світ незвіданого, неймовірного, фантастичного, – у світ казки.

Мова казки для дітей дошкільного віку проста та доступна, сюжети загадково-неймовірні та зрозумілі дітям, що сприяє розвитку усіх психічних процесів. Герої казок доступні дитячій уяві та мисленню.

Залежно від типу казки, сюжету, головних героїв у дітей формуються моральні поняття та цінності, через процес ототожнення себе з позитивними героями. Саме казка показує дітям, що добрим бути краще, ніж поганим, що треба прагнути робити добрі вчинки. Разом з тим казка розкриває риси та характерні ознаки негативних героїв, тому завдання батьків та педагогів правильно зосереджувати увагу на характеристиці негативних героїв і пояснювати дітям, чому саме вони негативні.

Аналіз наукових джерел. Художня література використовується як засіб розвитку людяності, гуманних почуттів особистості: добра, справедливості, почуття обов'язку. Класик педагогічної думки К. Ушинський наголошував на значенні розвитку та виховання дитини засобами слова: «дитина, вивчившись рідної мови, вступає вже в життя з безмежними силами, бо п'є духовну силу з рідних грудей рідної мови. Зовсім не байдуже для духовного розвитку дитини, якою мовою вона говорить у дитячі роки» [4]. О. Хролець зазначає, що дитяча література забезпечує перехід гуманістично-ціннісних орієнтацій у внутрішнє надбання особистості [4]. На думку М. Машовець «багатоаспектність проблеми формування кола дитячого читання свідчить про необхідність дорослим (батькам і вихователям) бути грамотними читачами, вміти оцінювати художні твори з точки зору педагогічної вартості, знати критерії їх відбору. Адже дитина дошкільного віку опановує літературу з допомогою дорослого. Тому головне завдання дорослого полягає в умілому поєднанні власних літературних смаків із бажанням дитини, її потребами і інтересами. Вся ця колітка робота допоможе в накопиченні читацького досвіду дитини, формуванні загальної та, зокрема, читацької культури особистості» [4]. Художні твори, відмічає М. Самохін – це інструментальний засіб, необхідний

для здійснення освітніх цілей [5, с. 9]. Проте Л. Кіліченко зауважує «...помилково вважати дитячу книгу ілюстрацією тільки певних положень педагогіки, морально-етичних сентенцій» [2, с. 10]. Література для дітей, як специфічна частина всієї літератури виникла на «стиках мистецтва, педагогіки, психології», тому література для дітей – це мистецьке явище [2, с. 10].

Слід зазначити, що серед найсприятливіших засобів слова науковці виокремлюють казку як важливий інструмент у духовному розвитку та вихованні дітей.

Науковці (В. Гнатюк, Л. Дунаєвська, З. Лановик, С. Садовенко, Н. Сивачук, Г. Сухобрус та ін.) зазначають, що завдяки казці діти пізнають світ не тільки розумом, а й серцем, відгукуються на події та явища оточуючого світу, вправляються у висловлюванні власного ставлення до добра і зла. Казка може допомогти подолати негативні якості дитини, формувати позитивні основи поведінки, спілкування, співіснування в соціумі.

Слід наголосити, що фундатор концепції національної дошкільної освіти С. Русова у праці «В оборону казки» зазначала: «казка й дитина щось таке споріднене..., бо вона природно відповідає вимогам дитячого розуму» [6, с. 93]. На думку Н. Сивачук «казка – поняття видове, оскільки об'єднує декілька жанрів: про тварин, чарівні і побутові, між якими часом важко провести чітку межу, оскільки їх сюжети здатні змінювати свою жанрову залежність» [10, с. 3]. М. Кучинський визначає, що казка – це «епічні оповідання героїко-фантастичного, алегоричного або соціально-побутового характеру із своєрідною системою художніх засобів, підпорядкованих героїзації позитивних або сатиричному викриттю негативних образів, часто гротескному зображенню їх взаємодій» [3].

Мета дослідження. В статті здійснено спробу дослідження проблеми читання дитячої літератури як важливого засобу виховного впливу на особистість дитини-дошкільника, висвітлення значення казки у розвитку психоемоційної сфери дошкільників, аналізу сутності народних та авторських казок, розкриття ролі казки у формуванні позитивного світосприйняття у дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. В чарівний світ казок дитина потрапляє майже відразу після свого народження: їх читають батьки, бабусі, дідусі. Самостійно діти починають цікавитися казками вже на першому-другому році життя. Казки є першим знайомством дітей з чарівним та неосяжним світом літератури, світом людських взаємин та соціумом.

Термін «казка» вперше зустрічається в XVII ст. та об'єднує ті види усної народної прози, для яких характерною є поетична вигадка [5, с. 22].

Першу згадку про казки у пам'ятках писемності дослідники відносять до 1649 р. – періоду датування грамоти Верховуторського воєводи Рафа

Психологського, в якій зазначається, що осуд отримують люди, які «...сказки не тільки не бывають...» [7]. До середини XIX ст. термін «казка» використовували у різних значеннях: списки населення, показання в суді, звіти та літературні прозові чи віршовані фольклорні твори (билини) [5, с. 22].

На думку науковців (С. Русова, К. Ушинський, Л. Дунаєвська, О. Монке та ін.) казка є необхідним етапом психічного розвитку дитини, як і дитячі ігри. Тому підсторонити дитину від сприйняття казок не можливо.

Психологи (Л. Божович, Д. Ельконін, О. Кононко, С. Ладивір Б. Теплов, Д. Флейшвелл та ін.) зазначають, що знайомство дітей з казками допомагає їм більш доступно зрозуміти оточуючу реальність, адже всі казки побудовані на певній взаємності між людьми. Мова казок є зрозумілою та простою для дітей, які в перші роки життя ще не здатні самостійно логічно мислити, а казка не створює надмірних логічних навантажень на дитину. Слід зазначити, що діти не люблять прямих вказівок, правил та настанов, тому казкою інколи можна допомогти у виборі необхідних дій [7, с. 26].

Читання та переказ казки сприяє розвитку фантазії, пам'яті, мислення та багаче мовлення дитини та її творчий потенціал.

Очевидно, казка, як і будь-який художній твір має своєрідність жанру – щасливий кінець, який формує у дітей дошкільного віку оптимізм, впевненість у подоланні будь-яких життєвих труднощів.

Вперше українські народні казки упорядкував Б. Грінченко у 1907 р. [5, с. 23].

За допомогою української народної казки діти краще пізнають та вивчають рідну мову, яка, у 1934 р. в м. Парижі була визнана третьою у світі за милозвучність серед двох тисяч мов світу [8, с. 7].

Зрозуміло, що досить вагомим механізмом впливу на дитину, її світосприйняття та поведінку є й літературна казка, здатна доторкнутися до серця не тільки маленького, але й дорослого читача.

Літературна (авторська) казка навчає дітей істинам життя народу, розуміння яких приходиться поступово, тому улюблені казки можна перечитувати позліч разів, не втрачаючи до них інтересу.

Найкращі взірці літературної казки були написані справжніми світовими майстрами слова (А. Ліндгрен, Г. Андерсен, Л. Керол та ін.), які уміло поєднали дитяче й доросле світобачення, звичаї, традиції, історію.

Не можна обійти увагою українських казкарів, які зуміли ввести у кожен свій твір усе духовне багатство, прагнення до життя і дій українського народу.

Серед українських казкарів, які увійшли в літературу для дітей дошкільного віку, є плеяда майстрів слова: Г. Квітка-Основ'яненко (казка «Мудра Дівчина»), І. Франко («Лис Микита», «Киця», «Лисова пригода», збірка «Коли ще звірі говорили» та ін.), М. Коцюбинський («Про двох цапків», «Дві кізнь-

ки», «Десять робятників», «Івасик і Тарасик» та ін.), Леся Українка («Казка про Оха-чудотвора», «Казочка про край царя Гороха») та ін., твори яких не втрачають виховного впливу і в наш час.

Сучасні письменники-казкарі (Н. Гербіш, Е. Заржицька, Н. Карпа, С. Лірник, К. Москалець, М. Фірта та ін.) добре знають теперішній попит маленьких читачів (слухачів), специфіку сприйняття казки, вигадують фантастично-розважальні сюжети, які несуть позитивну інформаційну наповнюваність. Літературна казка ХХІ ст. не дотримується зв'язку з фольклором, проте у ній увиразнюється індивідуально-уявний художній світ, посилюється увага до національних і релігійних питань, змінюється часово-просторова система твору [1, с. 279].

Зрозуміло, що дітей зацікавлюють їхні сюжети та герої, проте слід пам'ятками, як батькам, так і педагогам, і наголошувати на тому, що це казка, в реальності трансформуються лише деякі елементи, для запобігання досить часто «перенесення» в сюжет казки дитини і, досить часто, не можуть «вивільнитися» з нього. Такі наслідки спонукають різноманітні комп'ютерні та інтерактивні технології.

Дитячі казки створюють в уяві дитини прості образи персонажів, які є для дитини цікавими. При цьому вся необхідна та корисна інформація засвоюється малюком автоматично та непомітно. Також слід зазначити, що під впливом казок дитина набуває невідомих їй до цього часу навичок психічної активності, одним з яких є вміння подумки діяти при уявних ситуаціях, що є основою всіх видів творчої діяльності. Незважаючи на те, що в казках дітям розповідаються вже готові фантастичні історії, проте для них завжди залишається широкий простір для власної уяви.

Слухання та драматизація казок дає змогу дітям оволодівати соціальними функціями, стосунками та мовою як головним засобом спілкування. Казку можна назвати моделюванням соціальних відносин. Слід зазначити, що під час драматизації казки розвивається інтелектуальна сфера дитини [8, с. 21].

За допомогою казки дитині найлегше пояснити основні принципи моральності поведінки. Тобто, дитина за допомогою казки починає розрізняти добро і зло. Герої казок є або поганими, або хорошими. Цей аспект казок є особливо важливим при визначенні та формуванні симпатій кожної дитини, адже вона повинна навчитись самостійно відрізняти добро від зла. Діти завжди ототожнюють себе з позитивними персонажами, тому казки прищеплюють дітям позитивні риси характеру. Моральні поняття, які є елементами образів казкових героїв, надійно закріплюються в характері дитини, відіграючи важливу роль в реальному житті та спілкуванні з оточуючими людьми. Дитина розуміє, що негативні персонажі в казках завжди караються, тому єдиним способом уникнути покарання є відповідна поведінка. Добро постає в

казках не у вигляді якихось правил або законів, а сформоване в образах сміливих і хоробрих принців, лицарів, богатирів, або доброї феї, яка готова в будь-який момент прийти на допомогу.

Слід зазначити, що для повноцінного психологічного розвитку дитини дошкільного віку максимальне значення має не інтелектуальна, а саме емоційна сфера, яка формує в дитини правильні почуття. Тому з метою формування позитивних емоцій, які спонукають до активності, існують казки з музичним оформленням (К. Єгорушкіна «Музична подорож Золотого Пантанчика», «Країна сніговія», «Будиночок з води», «Птахи та янголи» та ін.), які є дієвим сучасним профілактико-терапевтичним засобом казкотерапії [1, с. 281].

Дитяча казка – це один з основних засобів для розвитку здорових та правильних емоцій дитини. Казки використовувались відомими педагогами у всі часи, тому для повноцінного та нормального розвитку здорової дитини не потрібно вимагати від неї надмірних знань, які націлені на інтелектуальне випередження свого віку.

Окрім народних та літературних казок заслуговує на увагу, на наш погляд, найважливіша для дітей раннього та дошкільного віку «мамина казка» – чарівна розповідь, яка випромінює накопичену життєдайно-реалістичну мудрість, яку мати хоче передати своїй дитині в лагідній фантастично-гумористичній формі. Так як будь-яка дитина негативно сприймає пряме покарання, настанови дорослих, тому розповідаючи «мамину казку», батьки мають змогу давати дітям добрі поради, зрозумілою для них мовою. За допомогою казки найбільш природнім способом формуються такі важливі для дитячого розвитку якості як: відповідальність, співпереживання, доброзичливість, співучасть, оптимізм, миролюбство. Слухаючи «мамину казку» дитина відчуває навколишній світ, дізнається, про добро та зло, про необхідність нести відповідальність за свої вчинки. Тільки мама може знати, що саме подобається її дитині, чим вона цікавиться, а також за допомогою своєї казки мама може виховати в дитині те, що вважає за необхідне. Тому багато мам вигадують казки спеціально для своєї дитини, щоб поділитися з нею своєю любов'ю, проявити увагу до її інтересів, а також у формі казки поділитися з дитиною цінніними правилами щасливого життя.

Також казка допомагає дитині поповнювати активний та пасивний словник, розвиває мовлення. Спочатку дитина лише слухає «мамину казку», а потім вже може бути активним розповідачем та, більше того, співавтором, тому що на усі сюжети «маминих казок» надихають самі діти, досить цікавим є, коли сама дитина вигадує своє власне закінчення.

Казки у зрозумілій для дитини формі показують шлях до вирішення різноманітних життєвих ситуацій. Адже у кожній казці є певна проблема, яку

треба вирішити під час оповідання. Дитина ототожнює себе з героями казки, роздумує, щоб вона у цьому випадку зробила.

Проте, останнім часом діти все менше читають книжки, рідше спілкуються один з одним та граються на вулиці. В той же час і самі батьки все менше часу проводять із дітьми, рідше читають та розглядають звичайні паперові книжки. Повсякденне використання сучасних електронних носіїв в нашому житті – це вже звичне явище і, тому батькам та педагогам слід уміло переключати увагу та інтерес дитини з гаджетів на літературні джерела та намагатися використовувати новітні технології тільки на користь.

Проте, жодні електронні носії не замінять традиційної паперової книги, через яку доносяться до сприйняття дитини основні моральні та духовні надбання. Тому це досить легко зробити за допомогою казки, яка є своєрідним культурним містком між поколіннями. А вибір яким саме способом створити для дитини світ казки робити спільно з дітьми, уміло націлюючи їх.

Висновки. Поетико-прозаїчна природа казки відкриває широкі можливості для педагогів-практиків та батьків, які під час співпраці з дітьми можуть оперувати їхніми здібностями активних слухачів, враховуючи соціально-педагогічний ефект казки. Через казку відбувається вміле залучення нових поколінь до досвіду свого народу. Сучасним батькам дуже корисно цікавитися інтересами та смаками своїх дітей, які проявляються і в виборі казок, через які можна відслідкувати таїну дитячої душі.

Перспективи подальших розвідок. Подальшого вивчення потребують такі аспекти даної проблеми, як сучасна літературна казка для дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Качан Т. Українська література для дітей та юнацтва : підручник / Т. Качан. – К. : ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
2. Кіліченко Л.М., Лещенко П.Я., Проценко І.М. Українська дитяча література / Л.М. Кіліченко, П.Я. Лещенко, І.М. Проценко. – К. : «Вища школа», 1979. – 335 с.
3. Кучинський М. Моральне виховання молодших школярів у процесі оцінювання казок на уроках читання / М. Кучинський [електронний ресурс] : режим доступу : <http://ualogos.kiev.u>.
4. Машовець М.А. Дитяча книжка в процесі виховання сучасної дитини дошкільного віку / М.А. Машовець [електронний ресурс] : режим доступу : <http://ualogos.kiev.u>.
5. Монке О.С. Українська література для дітей дошкільного віку : навч. посібник / О.С. Монке. – Одеса : Видавець М.П.Черкасов, 2010. – 349 с.
6. Русова С.Ф. Дошкільне виховання / С.Ф. Русова. – Катеринослав, 1998. – 198 с.
7. Савченко С.В. Русская народная сказка. История собирания и изучения /

С.В.Савченко. – К. 1914.

8. Садовенко С.М. Виховання народною казкою : методичний посібник / С.М. Качан. – К. : Шк. світ, 2011. – 128 с.
9. Сивачук Н. Український дитячий фольклор / Підручник для студентів ВНЗ / Н. Сивачук. – К. : Деміур, 2003. – 288 с.

Transliteration of References

1. Kachan T. Ukrayins`ka literatura dlya ditej ta yunacztva : pidruchny`k / T. Kachan. – K. : VCz «Akademiya», 2016. – 352 s.
2. Kilichenko L.M., Leshhenko P.Ya., Procenko I.M. Urayins`ka dy`tyacha literatura / L.M. Kilichenko, P.Ya. Leshhenko, I.M. Procenko. – K. : «Vy`shha shkola», 1979. – 335 s.
3. Kuchy`ns`ky`j M. Moral`ne vy`xovannya molodshy`x shkolyariv u procesi ocinyuvannya kazok na urokax chy`tannya / M. Kuchy`ns`ky`j [elektronny`j resurs] : rezhy`m dostupu : http : // ualogos.kiev.u.
4. Mashovecz` M.A. Dy`tyacha kny`zhka v procesi vy`xovannya suchasnoyi dy`ty`ny` doshkil`nogo viku / M.A. Mashovecz` [elektronny`j resurs] : rezhy`m dostupu : http : // ualogos.kiev.u.
5. Monke O.S. Ukrayins`ka literatura dlya ditej doshkil`nogo viku : navch. posibny`k / O.S. Monke. – Odesa : Vy`davec` M.P.Cherkasov, 2010. – 349 s.
6. Rusova S.F. Doshkil`ne vy`xovannya / S.F. Rusova. – Katery`noslav, 1998. – 198 s.
7. Savchenko S.V. Russkaya narodnaya skazka. Y`story`ya soby`rany`ya y` y`zucheny`ya / S.V.Savchenko. – K. 1914.
8. Sadovenko S.M. Vy`xovannya narodnoyu kazkoyu : metody`chny`j posibny`k / S.M. Kachan. – K. : Shk. svit, 2011. – 128 s.
9. Sy`vachuk N. Ukrayins`ky`j dy`tyachy`j fol`klor / Pidruchny`k dlya studentiv VNZ / N. Sy`vachuk. – K. : Demiur, 2003. – 288 s.

ДУКА Т.М.,

Вплив казки на формування психоемоційного здоров'я дітей дошкільного віку

DUCA T.M.,

The impact of fairy tales on the formation of emotional health of preschool children

Ph.D., Senior Lecturer, Department of psycho-pedagogical, preventive and inclusive education, Uman State Pedagogical University by P.Tychyna, Ukraine

E-mail: tanya_kucher75@mail.ru